

4.5.11 Liptovský Ondrej

Minulosť a súčasnosť Liptovského Ondreja

Starobylá obec Liptovský Ondrej leží v Liptovskej kotline pod vrchom Baranec v Západných Tatrách nad sútokom Konského potoka a Trnovca. Obec s farou sa spomína od roku 1332 a 1352 ako S. Andreas v majetkovom spore medzi Bohumírovými potomkami. Vyvinula sa v chotári Uhorskej Vsi v prvej polovici 13. storočia. Patrila zemianskej rodine Andreánskych.

V listine z roku 1480 sa prvý raz uvádza slovenský názov *Swaty Ondreg*. Okolo roku 1472 sa Liptovom prehnalo vojsko kráľa Kazimira. Za obeť mu padla väčšina dedín v okolí (Čutkovo, Danišovo, Vitanová), ale prechodom poľských vojsk bol zničený aj Liptovský Ondrej. V roku 1536 tunajší zemanovia bývali v štyroch kúriach, na konci 16. storočia dedina pozostávala zo štyroch kúrií ondrejských zemanov, kostola a fary.

Najstaršou pamiatkou je rímskokatolícky kostol, ktorý dali postaviť v druhej polovici 13. storočia predkovia zemanov z Liptovského Ondreja. Ďalšou je kúria rodiny Andreánskych.

Katolícka škola v obci fungovala v období 1732 až 1908, kedy ju pre nedostatok katolíkov zrušili. Evanjelická škola postavená v tridsiatych rokoch minulého storočia slúži ako zborový dom evanjelickej cirkvi dodnes. Neoklasicistický evanjelický kostol z roku 1904 má organ vyrobený v organárskej dielni Schlag&Söhne Schweidnitz. Na Slovenskú sú iba dva takéto nástroje.

Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, tesárstvom a od 19. storočia najmä murárstvom. Povodeň v roku 1928 a požiar v roku 1932 spôsobili značné hospodárske škody. Obec sa zapojila do SNP.

Divadelný ochotnícky súbor z Liptovského Ondreja si hrou *Keď mesiačik svietil* pripomenul koncom roka 2010 storočnicu ochotníckeho divadla v obci. Premiéra nového ochotníckeho predstavenia býva každoročne na prvý sviatok vianočný.

Po zaniknutej osade *Brestovina* má názov folklórna skupina so svojou ľudovou hudbou. To isté meno nesie aj potok tečúci cez najstaršiu časť obce, ktorú miestni občania volajú *Kút*. V rámci spolupráce mikroregiónu *Baranec* s poľským mikroregiónom *Poronin* skupina účinkovala na folklórnych slávnostiach v Poľsku. Svojimi vystúpeniami obohacuje najmä obecné slávnosti Deň matiek, SNP, Deň úcty k starším a v Zbore pre občianske záležitosti uvítania detí do života a životné jubileá obyvateľov obce. Vede ju učiteľ Dušan Uličný.

Klub žien pomáha pri organizovaní obecných podujatí. Okrem už spomenutých sú to Športové dni starostu obce *Od rána do rána*, detské maškarné plesy, Muriena, Bursa, posledný fašiang s opekačkami a hostinou, Ondrejská zábava, *Mikuláš čo nám dáš?* Vítané sú všetky deti, ktoré majú o túto akciu záujem.

Športový klub TJ Liptovský Ondrej je zameraný na futbal a prácu s dorastajúcou mládežou. Okrem mužstva dorastu je v obci aj futbalové mužstvo dospelých.

Vznik dobrovoľného hasičského zboru sa datuje od roku 1932. V súčasnosti v požiarnych súťažiach reprezentujú obec družstvo mužov a družstvo žien.

V Liptovskom Ondreji sídli poľnohospodárske družstvo Agria a. s., ktoré združuje 2700 vlastníkov pôdy a obhospodaruje 19 katastrov liptovských obcí.

Poloha predurčuje Liptovský Ondrej byť vstupnou bránou pre rôzne turistické výlety a hlavne cykloturistiku. Odtiaľto môžu turisti podniknúť túry na vrch Baranec, do Žiarskej doliny, Žiarskeho sedla, Studenej doliny, Račkovej doliny, alebo len tak ísť na prechádzku k miestnemu salašu na dobrú žinčicu a syr. Možnosti ubytovania návštevníci nájdu v súkromných apartmánach a penziónoch. V obci je predajňa potravín, pohostinstvo, pošta, knižnica a futbalové ihrisko. Zrekonštruovaný kultúrny dom je zázemím pre čulý spoločenský život v obci.

Liptovský Ondrej spolu s ďalšími obcami v podhorí Západných Tatier tvoria Mikroregión Baranec.

Občania sú hrdí na to, že obec má „drive“, rozvíja sa vo všetkých oblastiach, že samospráva vytvára podmienky a možnosti na rozvoj, v obci je pozitívne myslenie, t. j. pri problémoch sa hľadajú riešenia ako veci urobiť, nie ako neurobiť. V obci sa stále niečo deje, k dobrej informovanosti občanov prispieva prehľadný kalendár aktivít (získal ocenenie v súťaži obecných kalendárov). Spolupráca medzi cirkvami je veľmi dobrá. Obec je pekne situovaná, je prirodzeným centrom doliny. V obci si nekazia životné prostredie, naopak, zveľaďujú ho, nepíliu si pod sebou konár. V obci funguje domový separovaný zber. Starosta má občanov v úcte a je na nich hrdý.

Z hľadiska ďalšieho rozvoja obce sa uvažuje s využitím územia najmä v oblasti vytvorenia siete cyklotrás, ktoré by prepojili Liptovský Ondrej s okolitými obcami a následne sa napojili na už existujúce cyklotrasy smerujúce na Liptovský Hrádok a do Liptovského Mikuláša. V budúcnosti je

4.5.11 Liptovský Ondrej

predpoklad napojenia aj na plánovanú cyklomagistralu smerujúcu z Oravy cez Liptov na Spiš. Obec má záujem vybudovať v centrálnej zóne informačno-komunikačné centrum. Ďalším významným faktorom rozvoja je zachovalé poľnohospodárstvo a existencia samostatne hospodáriacich roľníkov v obci, ktorí v prípade podpory a rozvoja cestovného ruchu môžu profitovať z činností zameraných na agroturistiku a pobyty spojené s poznávaním krajiny a drobného poľnohospodárstva, ako aj pôvodných remeselných zručností. Výrazným prvkom môže byť podpora ubytovania v súkromí, ktorá vzhľadom na blízkosť výrazných turistických centier ako je Jasná v Demänovskej Doline, Aquapark Tatralandia, Thermal park Bešeňová, Liptovský Ján so svojimi liečivými prameňmi, sa môže stať veľmi atraktívnou v prípade priaznivých cien a zabezpečenia potrebného komfortu, nakoľko vzdialenosti sú malé a dá sa očakávať, že návštevníci budú vyhľadávať aj menej hlučné a menej finančne náročné lokality. Táto šanca sa otvára najmä pre miestne obyvateľstvo, ktoré si tak môže zaistiť ďalší zdroj príjmov pre vlastnú rodinu.

Liptovský Ondrej v roku 2022

V Liptovskom Ondreji je škola, tenisové kurty, lekár/lekáreň a sociálna starostlivosť na vysokej úrovni. Obec má tri stavebné obvody s vybudovanými komunikáciami, novú cestu na Jakubovany. Občania sa starajú o zeleň, ktorá zmenila vzhľad ulíc, sú tu oddychové plochy s lavičkami. Aj chatári sa zapájajú do života obce a udržiavajú prostredie čisté. Knižnica je priestorom pre prácu s mladými čitateľmi, zaujímavými formami práce si tu budujú vzťah ku knihám, rozvíjajú sa sociálne kontakty. Obec podporuje kultúru a nové formy komunikácie, podporuje krúžky a prispieva deťom na voľnočasové aktivity. Liptovský Ondrej je kultúrno-administratívne a turisticko-informačné centrum pre mikroregión Baranec. Do Liptovského Mikuláša vedie po bývalom zvršku železnice cykloturistický chodník, ktorý využívajú obyvatelia mikroregiónu aj na cestu do práce v blízkom priemyselnom parku. V území funguje malé letisko. Spolupráca medzi obcami je výborná, spolu sú jednotní a silní. Spoločnou propagáciou a vytváraním pracovných príležitostí v oblasti agroturistiky, predaja z dvora, rozvojom ubytovania na súkromí a služieb (salaš, pekáreň, hostinec, remeselníci – pokrývači, tesári, stolári, železiarstvo) ekonomika mikroregiónu rastie. V obci funguje reštaurácia s celodennou prevádzkou.

Stratégia pre dosiahnutie vízie obce

Občania obce a jej predstavitelia sú pripravení naplniť víziu budúcnosti

- sústavnou prácou samosprávy na zlepšovaní kvality života obyvateľov mesta v oblasti služieb a infraštruktúry,
- **vytváraním podmienok pre vznik a udržanie pracovných príležitostí,**
- kladením dôrazu na aktívnu občiansku spoločnosť a spoluprácu,
- ako aj šetrným využívaním prírodných zdrojov a aktívnou ochranou hodnôt územia.

Za prioritu je považovaná oblasť pracovných príležitostí.

Členovia pracovnej skupiny Liptovský Ondrej

- Ľuboš Žubor, starosta
- Michal Dermek, SZČO
- Ing. Tomáš Čierny, zástupca občanov
- Gabriela Budajová, SHR
- Ing. Andrea Mlynarčíková, poslankyňa
- Ján Uličný, poslanec, urbár
- Dušan Husárik, poslanec

Návrh SPRO bol prerokovaný v obecnom zastupiteľstve 27. 11. 2015 (Uznesenie č. 11/2015) a zverejnený na pripomienkovanie na úradnej tabuli obce v dňoch 2. 11. 2015 – 15. 12. 2015.

SWOT analýza Liptovského Ondreja

Silné stránky	Slabé stránky
• Pekné prírodné prostredie • Výhodná poloha obce - blízkosť mestských aglomerácií, významných stredísk CR • Dobré dopravné spojenie- blízkosť diaľnice D1 • Zaujímavá história, zachované kultúrne tradície - folklór • Dobré možnosti na turistiku - zimnú aj letnú • Dobudovaná základná infraštruktúra (vodovod s vlastným vodojemom, kanalizácia a ČOV, plynofikácia, stav elektrických rozvodov v obci je vyhovujúci) • Existencia veľkých aj malých poľnohospodárskych subjektov • Spokojnosť obyvateľov s bývaním v obci • Služby pre rodiny: obchod Jednota, roznáška obedov pre dôchodcov, obec poskytuje mesačný príspevok deťom v predškolskom veku • Komunikačné kanály: obecné kalendáre, podujatia, športovci fungujú na facebooku, pošta, krčma, knižnica, wifi, salaš s predajom z dvora (na objednávku dovezú domov), priama komunikácia s občanmi formou listu do každej domácnosti • V KD je kompletne vybavená kuchyňa a sociálne zariadenia • Občania si vážia, keď sú obcou vyzvaní listom, aby sa vyjadrili k riešeniu problému, či prijatiu rozhodnutia – zvyšuje to ich dôveru voči vedeniu obce. • Obec získala financie z protipovodňovej ochrany, bude robiť nové cesty • V obci žijú športom, divadlom a folklórom • Dobré vzťahy medzi cirkvami (obci sa 80% kresťanov hlási k ECAV a 20% ku RKC) • Celá obec je vybavená infraštruktúrou • Na chodbe obecného úradu sú umiestnené fotografie, ktoré dokumentujú život v obci • Miestne divadlo oslávilo 105-ročnicu • Občania majú zmluvu s obcou, že každý kompostuje na svojom pozemku • Úspešný salaš Šuchtár • Remeselníci – poskytovaním ich služieb sa v obci vytvárajú pracovné príležitosti • V obci je pekáreň aj hostinec • Existuje kniha o Liptovskom Ondreji	• Nedostatok pracovných príležitostí • Nedostatok možností kultúrneho a športového vyžitia • Nedostatočná sociálna infraštruktúra a sieť služieb • Slabá propagácia obce smerom navonok • Nevyužitý prírodný potenciál pre aktivity CR • Nevyhovujúca hromadná doprava do miest • Nedostatok finančných zdrojov na investičné projekty • Nedoriešené vlastnícke vzťahy • Nepriaznivý demografický vývoj • Nedostatočné vytváranie pracovných miest • Nevyhovujúci technický stav objektov kultúrnej infraštruktúry a pamäťových a fondových inštitúcií • Nevyhovujúci stav obecných objektov • Nevyhovujúci stav verejných priestranstiev - ohrozenie povodňami • Stav verejného osvetlenia je nevyhovujúci • V obci chýba reštaurácia s dennou prevádzkou, funguje len na objednávku

4.5.11 Liptovský Ondrej

Príležitosti	Ohrozenia
• Príliv a stabilizácia trvale bývajúceho obyvateľstva • Využitie dostupných externých zdrojov na výstavbu nových bytov • Rozvoj nadregionálnej a cezhraničnej spolupráce so zameraním na zachovanie histórie obce, kultúrnych tradícií a kultúrneho dedičstva, rozvoj služieb a CR • Získanie dostupných zdrojov na protipovodňové zabezpečenie sútoku 3 potokov • Využitie možností financovania obnovy obecných z externých zdrojov • Rozširovanie spektra poskytovaných služieb v sociálnej oblasti s podporou externých zdrojov	• Odliv a starnutie obyvateľstva • Stagnácia rozvoja a nedostatočné uvedomenie si hodnôt, ktorými obyvatelia disponujú a nevyužívajú ich pre svoju existenciu. • Nepripravenosť územia pre rozvojové aktivity • Znemožnenie realizácie projektov v nadväznosti na neusporiadané vlastnícke vzťahy • Nedostatok finančných prostriedkov pre rozvoj a realizáciu investičných projektov • Nedostatočná spolupráca samospráv a podnikateľských subjektov v oblasti CR

4.5.11 Liptovský Ondrej

Špecifický cieľ 1	Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v obci
Opatrenie 1.1 Opatrenie 1.2 Opatrenie 1.3	Podporiť rozvoj bývania Dobudovať dopravnú a technickú infraštruktúru v obci Zvýšiť bezpečnosť a skvalitniť sociálnu a občiansku vybavenosť
Kľúčové potreby Liptovského Ondreja v oblasti základnej vybavenosti a služieb	<i>Výstavba materskej školy, vybudovanie chodníkov (veľká premávka a veľa cykloturistov), udržanie lekárov (zriadenie zdravotného strediska), denný stacionár pre dôchodcov. V dlhodobejšom výhľade zriadenie spádovej školy.</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Celá obec je vybavená infraštruktúrou. Podarilo sa získať finančné prostriedky na nové cesty z protipovodňovej ochrany. V obci prevláda pozitívne myslenie a energia spoločne riešiť potreby obyvateľov.</i>
Aktivity pre opatrenia 1.1 – 1.3	
1.1 <i>Zavedenie inžinierskych sietí do nových stavebných obvodov</i> - Rozšírenie inžinierskych sietí do nových stavebných obvodov - vodovod, kanalizácia, elektrické rozvody, verejné osvetlenie (Okružlina: 2015-2016, 400.000€) - Vybudovanie nových komunikácií v nových stavebných obvodoch - Budovanie nových kanalizačných vetiev pre nové stavebné obvody - Budovanie nových vodovodných rozvodov pre nové stavebné obvody 1.2 <i>Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry</i> - Výstavba a rekonštrukcia chodníkov L. Ondrej – Jakubovany (2016, 100.000€) - Oprava komunikácií (2017, 500.000€) - Cyklodopravný chodník do Liptovského Mikuláša (vo väzbe na prekládku železnice) 1.3 <i>Budovanie IKT sietí, zlepšenie technického stavu a vybavenia DHZ</i> - Vybavenie DHZ (2015, 10.000€) <i>Výstavba a modernizácia zariadení sociálnej a občianskej vybavenosti</i> - Výstavba materskej školy (2015-2017, 300.000€) - Zriadenie základnej školy - Vybudovanie a rekonštrukcia plôch verejnej zelene, údržba autobusových zastávok, lávok a mostov, dobudovanie drobnej architektúry oddychových zón, informačné systémy (10.000€ ročne) <i>Zabezpečenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti</i> - Zriadenie zdravotného strediska a denného stacionáru pre dôchodcov - Poskytovanie mesačného príspevku deťom v predškolskom veku - Roznáška obedov pre dôchodcov	Investor/partner - Obec - ŽSR - Mesto L. Mikuláš - Jakubovany
Predpokladané finančné zdroje	<i>vlastné zdroje obce, dotácia na základe Uznesenia Vlády SR, európske fondy, štátny rozpočet</i>
Indikatívna finančná intervencia	<i>1.320 tis. eur</i>

4.5.11 Liptovský Ondrej

Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 1				
Úroveň ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj overenia	Počiatočné hodnoty
Výstupy (na úrovni aktivít)	• Celková výška verejných výdavkov vynaložených na prípravu nových stavebných obvodov (lokalít) • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na výstavbu a rekonštrukciu dopravnej infraštruktúry • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na sociálnu a občiansku vybavenosť/ sociálnu a zdravotnú starostlivosť • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na projekty IKT a vybavenie DHZ	• tis. eur	• obec	0
Výsledky (na úrovni špecifického cieľa)	• Počet nových pripravených stavebných lokalít na bývanie • Celková dĺžka/plocha novovybudovanej a zrekonštruovanej motorovej dopravnej infraštruktúry • Celková dĺžka novovybudovanej a zrekonštruovanej nemotorovej dopravnej infraštruktúry (chodníky a cyklodopravné trasy) • Počet zrealizovaných projektov sociálnej a občianskej vybavenosti/ sociálnej a zdravotnej starostlivosti • Počet zrealizovaných projektov IKT a vybavenia DHZ	• m/m2 • projekt	• obec • partneri	0
Dopady (na úrovni strategického cieľa)	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	• %	• vlastné zisťovanie • expertné skupiny obcí	• prieskum 2016 • expertíza 2016

Špecifický cieľ 2	Zvýšiť zamestnanosť a zlepšiť podmienky pre podnikanie
Opatrenie 2.1	Vytvoriť podmienky pre zvýšenie zamestnanosti a rozvoj podnikania v obci
Opatrenie 2.2	Posilniť marketing obce a regiónu
Kľúčové potreby Liptovského Ondreja v oblasti práce a podnikania	<i>Využitie objektov Agrie na výrobu, bežecká trať, zlepšiť prístup do polí a na farmy. Tenisové kurty, ďalší rozvoj remesiel a služieb (reštauračné a ubytovacie). Vhodné využitie letiska. Miestni remeselníci by mali dostať príležitosť čo najviac poskytovať služby miestnym obyvateľom, aby sa tak vytvárali pracovné príležitosti.</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrenia	<i>Dobrá spolupráca s podnikateľskými subjektmi a ostatnými obcami v mikroregióne Baranec. V obci je už teraz viacero remeselníkov, úspešný salaš, ku ktorému však treba dobudovať cesty. Komasácia je už ukončená. V obci je pošta, obchod, pekáreň a hostinec, chýba reštaurácia s dennou prevádzkou. Liptovský Ondrej je prirodzeným centrom doliny a má ambíciu poskytovať služby aj ostatným obciam v mikroregióne Baranec vrátane administratívneho a informačného strediska.</i>

4.5.11 Liptovský Ondrej

Aktivity pre opatrenia 2.1 a 2.2		Investor/partner		
2.1 Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu v obci - informačné centrum pre celú dolinu - bezpečná trať - skúter na bežeckú stopu - reštaurácia s dennou prevádzkou - rozvoj ubytovania na súkromí - rozvoj remesiel - rozvoj agroturistiky - cykloturistické trasy - tenisové kurty Podpora nových podnikateľských aktivít - rozvoj a podpora remeselných dielní, živnostníkov, vytváranie pracovných príležitostí v rámci stavebných činností v obci Podpora podnikania v poľnohospodárstve a lesníctve - komasácia (2015) - vybudovanie ciest do polí a na farmy (2016-2017, 1 mil. eur) - spoločný zámer s Agriou na využitie starých objektov na výrobu (dielne, bager, rôzne prevádzky) - rozvoj chovu oviec a predaja syra		- obec - obec/Agria - miestni remeselníci - ubytovatelia - salaš Šuchtár - SHR - Mikroregión Baranec		
Predpokladané finančné zdroje	vlastné zdroje investorov a obce, európske fondy			
Indikatívna finančná intervencia	1.000 tis. eur			
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 2				
Úroveň ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj overenia	Počiatočné hodnoty
Výstupy (na úrovni aktivít)	- Celková výška verejných výdavkov vynaložených na zriadenie obecných podnikov - Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu nových podnikateľských aktivít - Celková výška verejných výdavkov vynaložených na budovanie infraštruktúry cestovného ruchu - Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu podnikania v poľnohospodárstve a lesníctve	tis. eur	- konečný prijímateľ - obec	0
Výsledky (na úrovni špecifického cieľa)	- Počet novovytvorených pracovných miest - Posilnenie ekonomickej stability podnikov - Počet nových obecných podnikov - Počet nových podnikov a prevádzok - Kapacita nových reštauračných a ubytovacích zariadení - Počet nových/zrekonštruovaných zariadení CR a cyklistických trás	- pracovné miesto - tis. eur - prevádzka - stoličky/lôžka	- konečný prijímateľ - obec - živnostenský úrad - databázy operačných programov - Register s. r. o.	0
Dopady (na úrovni strategického cieľa)	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	%	- vlastné zisťovanie - expertné skupiny obcí	- prieskum 2016 - expertíza 2016

4.5.11 Liptovský Ondrej

Špecifický cieľ 3	Podporiť rozvoj občianskej spoločnosti
Opatrenie 3.1	Zlepšiť kvalitu spoločenského života v obci a podporovať aktivity pre využitie voľného času
Opatrenie 3.2	Zlepšiť znalosť územia a posilniť pocit hrdosti na obec/región
Opatrenie 3.3	Podporiť spoluprácu na všetkých úrovniach v obci aj mimo nej
Opatrenie 3.4	Zlepšiť medziľudské vzťahy
Kľúčové potreby Liptovského Ondreja v oblasti občianskej spoločnosti	<i>Zlepšenie informovanosti občanov obecnými novinami, webom a facebookom. Klub dôchodcov. Zapájanie chatárov do života obce a udržiavania čistého prostredia</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Dobrá spolupráca v rámci mikroregiónu, v kultúrnom dome je kompletne vybavená kuchyňa a sociálne zariadenia. V obci ľudia žijú športom, divadlom a folklórom. Dobrá skúsenosť s osobným prístupom ku každej rodine v obci pri prijímaní rozhodnutí. Vzťahy medzi cirkvami je veľmi dobré.</i>
Aktivity pre Opatrenia č. 3.1 – 3.4	
3.1 <i>Zvyšovanie informovanosti o živote v obci</i> • Vydávanie obecných novín (ročne 1.000€) • Vydávanie kalendára aktivít (ročne, 500€) • Druhé vydanie monografie obce • Zlepšenie informovanosti občanov cez upravený web a facebook • Priama komunikácia s občanmi formou listu do každej domácnosti a prizývanie k riešeniu aktuálnych problémov <i>Podpora organizovania kultúrnych, športových a iných podujatí</i> <i>Podpora fungovania spoločenských organizácií na úrovni obce</i> • Deň matiek, Hasičská nedeľa, divadelné predstavenia, folklórne podujatia, športové podujatia • Zriadenie klubu dôchodcov • Podpora práce s mládežou, zveľaďovanie knižnice (priebežne, 30.000€ ročne) 3.3 <i>Vytváranie podmienok pre rozvoj regionálnej a nadregionálnej spolupráce</i> • Vytváranie priestoru pre koordináciu činností v rámci mikroregiónu Baranec • Spolupráca s partnerskými obcami v Maďarsku	Investor/partner • Obec • ECAV • Rímsko-katolícka cirkev • FS Brestovina • Divadlo • Spevokoly • TJ • MR Baranec • Partnerské mesto Poronin
Predpokladané finančné zdroje	<i>obec, európske fondy, Komunitná nadácia Liptov, sponzori</i>
Indikatívna finančná intervencia	<i>228 tis. eur</i>

4.5.11 Liptovský Ondrej

Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 3				
Úroveň ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj overenia	Počiatkové hodnoty
Výstupy (na úrovni aktivít)	• Celková výška verejných výdavkov vynaložených na organizovanie podujatí v obci • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu spoločenských organizácií a ich aktivít • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu informovanosti • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na vydanie monografií • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na organizovanie podujatí s partnerskými organizáciami	tis. eur	obec	0
Výsledky (na úrovni špecifického cieľa)	• Počet podporených spoločenských organizácií • Počet kultúrnych, športových a spoločenských podujatí • Počet informačných aktivít v regióne • Počet vydaných monografií • Počet podujatí s partnerskými organizáciami	• organizácia • podujatie • monografia	obec	0
Dopady (na úrovni strategického cieľa)	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	• %	• vlastné zisťovanie • expertné skupiny obcí	• prieskum 2016 • expertíza 2016

4.5.11 Liptovský Ondrej

Špecifický cieľ 4	Podporiť ochranu životného prostredia a udržateľné využívanie zdrojov
Opatrenie 4.1	Zvýšiť mieru zhodnocovania odpadov a likvidácie čiernych skládok
Opatrenie 4.2	Znížiť riziko negatívnych dôsledkov prírodných katastrof a katastrofických udalostí
Opatrenie 4.3	Zavedenie postupov pre zvýšenie ochrany krajiny a krajinotvorby
Kľúčové potreby Liptovského Ondreja v oblasti životného prostredia	<i>Zberný dvor a kompostovisko, zateplenie obecných budov</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Občania majú zmluvu s obcou, na základe ktorej každý kompostuje na svojom pozemku. Efektívnosť riešenia rekonštrukcie a prevádzky obecných budov spočíva v spojení funkcií obecného úradu, pošty, materskej školy a denného stacionáru.</i>
Aktivity pre opatrenia 4.1 – 4.3	Investor/partner
4.1 <i>Budovanie systému separovania odpadu a spoločných kompostovísk</i> • Zberný dvor a kompostovisko (2020, 400.000€) <i>Osveta a vzdelávanie v oblasti tvorby a likvidácie odpadov</i> • Separácia odpadov v rodinách, osвета, informovanosť občanov (6.000€/rok) 4.2 <i>Posilnenie vodozádržnej funkcie tokov, výstavba protizáplavových zariadení a protipožiarnych nádrží</i> • Protipovodňové opatrenia na sútoku 3 miestnych potokov (2015, 1,8 mil. eur) • Budovanie protipovodňových hrádzi, úprava vodných tokov a brehov (2020, 1,8 mil. eur) 4.3 <i>Zníženie energetickej náročnosti budov</i> • Zateplenie obecných budov a zmena vykurovacích médií/systémov v obecných budovách, oprava a rekonštrukcia budovy obecného úradu, zníženie energetickej náročnosti budovy vrátane vybavenia IT (2015-2020, 300.000€) <i>Starostlivosť o zeleň v intravilánoch obcí</i> • Spracovanie generelu verejnej zelene, výsadba a starostlivosť o zeleň v spolupráci s odborníkmi	• obec • obec v spolupráci s VPS LM • Slovenská pošta
Predpokladané finančné zdroje	<i>štátny rozpočet, európske fondy, súkromné zdroje, rozpočet obce</i>
Indikatívna finančná intervencia	<i>4.356 tis. eur</i>

4.5.11 Liptovský Ondrej

Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 4				
Úroveň ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj overenia	Počiatkové hodnoty
Výstupy (na úrovni aktivít)	• Celková výška verejných výdavkov vynaložených na organizovanie osvetových a vzdelávacích aktivít • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na budovanie systému separovania odpadov a likvidáciu čiernych skládok • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na protizáplavové opatrenia • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na zníženie energetickej náročnosti budov • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na budovanie zelenej infraštruktúry	• tis. eur	• obec	0
Výsledky (na úrovni špecifického cieľa)	• Počet osvetových a vzdelávacích aktivít zameraných na separáciu odpadu a prevenciu pred tvorbou čiernych skládok • Počet nových kompostérov/kompostovísk • Počet obcí s funkčným systémom separovania odpadu a kompostovísk • Počet zrealizovaných projektov zameraných na protizáplavové a protipožiarne opatrenia • Podiel udržiavanej zelenej infraštruktúry na celkovej rozlohe obce	• projekt • funkčný systém separovania • aktivita • %	• obec	0
Dopady (na úrovni strategického cieľa)	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	• %	• vlastné zisťovanie • expertné skupiny obcí	• prieskum 2016 • expertíza 2016